

شعاع نور چهره فاطمه (س) به روایت عائشه + تصویر کتاب

مقدمه :

حضرت زهرا سلام الله عليها از دیدگاه روایات فریقین، دارای نامها و القاب متعدد است.

با دقت در روایات، به دست می آید که انتخاب نامها و القاب آن حضرت بر اساس حکمت ها و مناسبت هایی است که در فضائل وجودی آن حضرت، ریشه دارد.

یکی از نامهای آن حضرت، «زهراء» است که در روایات شیعه و اهل سنت برای ایشان ذکر شده است.

از دیدگاه لغت، واژه «زهراء» از ریشه «زهر» مؤنث کلمه «زهر» است.

ابن اثیر می نویسد:

الأزهر: الأبيض المستنير، و الزهر و الزهرة: البياض النير، و هو أحسن الألوان.

«ازهر» سفیدی روشن کننده، «زهر و زهرة» سفیدی نورانی است و رنگ سفید، بهترین رنگها است.

ابن اثیر الجزیری، ابوالسعادات المبارک بن محمد (متوفای 606هـ)، النهاية في غريب الحديث والأثر، ج 2، ص 321، تحقیق طاهر

أحمد الزاوي - محمود محمد الطناحي، ناشر: المكتبة العلمية - بيروت - 1399هـ - 1979م.

ابن منظور نیز می نویسد:

و الزاهر و الأزهر: الحسن الأبيض من الرجال، ... و رجل أزهراً أي أبيض مُشرق الوجه. و الأزهر: الأبيض المستنير. و الزهرة:

البياض النير، و هو أحسن الألوان.

واحدتهما زهراء.

و المرأة زهراء؛ و كل لون أبيض كالدرّة الزهراء، ...

«زاهر و ازهر» به معنای مردی است که صورت نیکو و چهره سفیدی دارد. «رجل ازهر»؛ یعنی مردی که صورت او همانند سفیدی

مشرق می درخشد. «ازهر» به معنای سفیدی درخشنده و «زهرة» سفیدی نورانی است و این بهترین رنگهاست.

مؤنث آن، «زهراء» است.

به زن «زهراء» می گویند. و هر رنگی سفیدی همانند در، زهراء است.

الأفريقي المصري، جمال الدين محمد بن مكرم بن منظور (متوفای 711هـ)، لسان العرب، ج 4، ص 332، ناشر: دار صادر -

بيروت، الطبعة: الأولى.

حکمت نامگذاری حضرت فاطمه، به زهرا (س) در روایت عائشه

در روایات شیعه، دلیل و حکمت نامگذاری حضرت فاطمه سلام الله علیها به «زهراء» به صورت مفصل بیان شده است که نقل این روایات مجال دیگری می طلبد.

در این مختصر به روایتی از عایشه، همسر رسول خدا صلی الله علیه وآله در این باره اشاره می کنیم.

احمد بن سنان قرماني دمشقي، در کتاب «الاجبار الدول و آثار الاول في التاريخ» گوشه ای از فضائل حضرت زهرا سلام الله علیها را بیان کرده و از جمله این سخن عایشه را در باره حکمت نامگذاری آن حضرت به «زهراء» نقل کرده است:

ذكر فضائل فاطمة الزهراء البتول رضي الله عنها

بنت رسول الله صلي الله عليه وآله، كان صلي الله عليه وسلم يحبها، لأنها كانت عابدة زاهدة، وكانت تذكرة له من خديجة، وكانت

لها أسماء لها تدعي بها: أحدها البتول، والثاني زهراء، والثالث طاهرة، والرابع مطهرة، والخامس فاطمة.

قالت عائشة: كنا نخيط ونغزل وننظم الإبرة بالليل في ضوء وجه فاطمة وقالت: إذا أقبلت فاطمة كانت مشيتها مشية رسول الله صلي

الله عليه وسلم وكانت لا تحيض قط لأنها خلقت من تفاحة الجنة، ولقد وضعت الحسن والحسين بعد العصر، وطهرت من نفاسها

فاغتسلت وصلت المغرب ولذلك سميت الزهراء.

بیان فضائل فاطمه زهرا، بتول که خداوند از او راضی باد.

وي دختر رسول خدا صلي الله عليه وآله است، رسول خدا او را دوست می داشت؛ زیرا او يك انسان عابد و زاهد بود. او یاد آور مادرش خدیجه بود.

حضرت زهرا نامهایی داشت که به آن ها خوانده می شد:

اول: بتول؛

دوم: زهرا؛

سوم: طاهره،؛

چهارم: مطهره؛

پنجم: فاطمه.

عایشه می گوید: ما در شعاع نور صورت فاطمه، در شب تاریک خیاطی، پشم ریزی و سوزن نخ می کردیم.

عایشه گفته است: هنگامی که فاطمه به سوی ما می آمد، راه رفتن او همانند راه رفتن رسول خدا صلي الله عليه وسلم بود. فاطمه

هرگز حیض نمی شد؛ زیرا او از سبب بهشتی آفریده شده بود.

فاطمه، فرزندانش حسن و حسین را بعد از نماز عصر به دنیا آورد، و از نفاس پاک شد و غسل نمود و نماز مغرب را پاک انجام داد؛

از این جهت است که فاطمه، «زهرا» نامیده شده است.

القرماني، احمد بن يوسف، (متوفاي 1019هـ)، الاخبار الدول و آثار الاول في التاريخ، ج 1، ص 256، تحقيق: الدكتور فهمي سعد و

الدكتور احمد حطيط، عالم الكتب.

أخبارُ الدَّوَلِ وَأَثَارُ الأَوَّلِ فِي التَّارِيخِ

تأليف

أحمد بن يوسف القرماني
(ت ١٠١٩ هـ - ١٦١٠ م)

دراسة وتحقيق

الدكتور فهمي سعد الدكتور أحمد حطيظ

المجلد الأول

عالم الكتب

ذكر فضائل فاطمة الزهراء البتول رضي الله عنها^(١)

بنت رسول الله ﷺ، كان رسول الله ﷺ يحبها^(٢) لأنها كانت زاهدة عابدة، وكانت تذكرة له من خديجة. وكانت لها أسماء تدعى بها: أحدها بتول^(٣)، والثاني زهراء، والثالث طاهرة، والرابع مطهرة، والخامس فاطمة.

قالت عائشة رضي الله عنها^(٤): كنا نخيط ونغزل وننظم الإبرة بالليل في ضوء وجه فاطمة^(٥). وقالت: إذا أقبلت فاطمة كان مشيها مشية رسول الله ﷺ^(٦).

وكانت لا تحيض قط لأنها خلقت من تفاحة الجنة. ولقد وضعت الحسن بعد العصر وطهرت من نفاسها فاغتسلت وصلت المغرب ولذلك سميت الزهراء^(٧). وفي «عيون الأخبار» نقلاً عن ابن عباس رضي الله عنهما قال: كان النبي ﷺ يكثر القبل لفاطمة رضي الله عنها فقالت له عائشة: بأبي أنت وأمي، إني أراك تكثر تقبيل فاطمة. فقال عليه السلام: إن جبريل ليلة أسرى بي وأدخلني الجنة وأطعمني من جميع ثمارها فصار ذلك ماء في صلبني فحملت مني خديجة

(١) طبقات ابن سعد ١٨/٨، أنساب الأشراف ٤٠٢/١، تاريخ خليفة بن خياط ٦٥، ٩٦، الاستيعاب في معرفة الأصحاب ٣٧٣/٤، الإصابة في معرفة الصحابة ٣٧٧/٤، نهاية الأرب ٢١٣/١٨، نساء رسول الله ٣٨، سير اعلام النبلاء ١١٩/٢، المحبر ٥٣، المستدرک ١٥١/٣، سيرة مغلطاي ق ٦ ب، العقد الثمين ٢٨٣/٨، ذخائر العقبى في مناقب ذوي القربى ٢٦.

(٢) في (أ): كان يحبها.

(٣) في (ب) و(ج): البتول.

(٤) ليست في (ج).

(٥) حديث عائشة رضي الله عنها ساقط من (ب).

(٦) في (ب): مشيتها مشية أبيها.

والخير في ذخائر العقبى ٣٩.

(٧) ذخائر العقبى ٤٤.

طبق روایت فوق، یکی از حکمت‌های نامگذاری حضرت به «زهراء»، نورانیت چهره مبارك آن حضرت و پاک بودنش از عادات زنانگی بیان شده است.

موفق باشید

گروه پاسخ به شبهات

مؤسسه تحقیقاتی حضرت ولی عصر (عج)